

Instructie proefpersonen

Inleiding

U hebt zich aangemeld als spreker voor een onderzoek naar vriendschappelijke gesprekken. Hieronder wordt u het verloop van de procedures uitgelegd. Als u nog vragen hebt kunt u die na lezing stellen.

Voor de opname zal u gevraagd worden om enkele persoonlijke gegevens op een formulier in te vullen. Deze gegevens zijn nodig om uw spraak later beter te kunnen beoordelen. Uw naam en adres zijn enkel bedoeld om eventueel contact met u te kunnen opnemen en worden strikt vertrouwelijk behandeld. Het spreekt vanzelf dat uw naam en adres onder geen enkele voorwaarde door ons openbaar gemaakt zullen worden. Het kan echter niet worden uitsloten dat u door de beelden of uw stem herkend wordt. Uw anonimiteit kan daarom helaas niet gegarandeerd worden.

Na de opname word u ook gevraagd om een verklaring te ondertekenen. In deze verklaring staat dat u alle ‘vervreembare auteursrechten’ afstaat aan de *Nederlandse Taalunie*. Dit klinkt erg ingewikkeld, maar hier zal in het kort uitlegd worden wat de reden hiervan is.

De video- en audio-opnamen, afschriften ervan en de relevante persoonlijke gegevens (niet uw naam of adres) zullen samen met die van andere sprekers gebruikt worden om een databank, of database, van gesprekken samen te stellen. Deze databank wordt in beheer gegeven van de *Nederlandse Taalunie*. Deze databank zal gebruikt worden voor onderzoek naar gesprekken in het algemeen en van het Nederlands in het bijzonder. Deze databank en alle resultaten die eruit verkregen worden zullen ook openbaar gemaakt worden, met name ook via het internet, en in hun geheel beschikbaar gesteld worden aan andere onderzoekers voor fundamenteel en toepassingsgericht onderzoek. Het is daarbij ook mogelijk dat (delen van) uw spraak, of de afschriften daarvan, direct of indirect gebruikt worden voor de ontwikkeling van commerciële producten.

Om de opnamen zo efficiënt mogelijk te kunnen gebruiken en zo veel mogelijk mensen ervan te kunnen laten profiteren is het nodig dat de *Nederlandse Taalunie* wettelijk het recht heeft om de beelden, de spraak en afschriften ervan te gebruiken, te publiceren of anderszins openbaar te maken. Dat recht heeft de Taalunie pas als u de betrokken verklaring hebt ondertekend. De wet is hier erg streng in. Als u het hier bij nader inzien toch niet mee eens

bent wordt uw opname vernietigd en zal uw spraak niet gebruikt worden. Helaas kunnen wij u dan ook de afgesproken vergoeding niet uitbetalen. We vragen u daarom om vooraf de verklaring goed door te lezen en niet mee te doen aan de opnamen wanneer u deze verklaring niet wilt tekenen.

U krijgt een kopie van de opnamen mee naar huis. U hebt dan de gelegenheid om de opname terug te zien. Mocht u binnen een week na de opname besluiten dat u dingen verteld hebt die u eigenlijk niet openbaar gemaakt wilt zien, dan kunt u ons waarschuwen en zullen wij de opnamen, of dat deel ervan dat u niet openbaar wilt maken, niet gebruiken.

Wij willen u vragen om op alle bladen van deze instructies een paraaf te zetten ten teken dat u ze gelezen hebt en dat u geen vragen meer hebt ('informed consent'). Als u daar prijs op stelt kunt u een kopie van deze instructies krijgen.

De opname

Voor ons onderzoek zijn wij geïnteresseerd in 'normale' vriendschappelijke huis- tuin- en keukengesprekken, zeg maar ontspannen gesprekjes in een vriendelijke sfeer. Het onderwerp is voor ons niet van groot belang. Omdat het lastig kan zijn 'zomaar' een gesprek te beginnen, dragen we een aantal onderwerpen aan waarover u zou kunnen praten. Onthoud, dat waar u het ook over heeft, u het niet 'fout' kunt doen. Wel is het goed u te realiseren dat het gesprek en afschriften daarvan door ons gebruikt gaan worden in het onderzoek en gepubliceerd kunnen worden. U kunt daar rekening mee houden bij het praten. Het is bijvoorbeeld beter om geen persoonsnamen te gebruiken, maar woorden als "vriend(-in)", "moeder" of "zoon".

Voor u begint aan uw gesprek vragen wij u in de camera te kijken, uw naam en leeftijd te noemen en een paar eenvoudige vragen te beantwoorden. Hierna kunt u met uw gesprek beginnen. Schuif tijdens het gesprek niet met uw stoel.